

Voortgangsrapportage 9 PMR Natuurcompensatie

Natuurcompensatie behorende bij de landaanwinning
Maasvlakte 2

Datum 14 maart 2011
Status Definitief

Voortgangsrapportage 9 PMR Natuurcompensatie

Natuurcompensatie behorende bij de landaanwinning
Maasvlakte 2

Datum 14 maart 2011
Status Definitief

Inhoud

1. NATUURCOMPENSATIE MAASVLAKTE 2	4
1.1 inleiding	4
1.2 belangrijkste conclusies	5
2 VOORTGANG OP DE ONDERDELEN DUINCOMPENSATIE/ZEEREEP	5
2.1 Locatie	5
2.2 Duincompensatie	6
2.3 Gerealiseerde mijlpalen	6
2.4 Risico's	6
3 NATUURCOMPENSATIE IN DE VOORDELTA, MIDDELS BODEMBESCHERMINGSGBIED MET RUSTGEBIEDEN	8
3.1 Lokatie	8
3.2 Monitoring- en Evaluatieprogramma (MEP)	9
3.3 Risico's	9
3.4 Planning	9
3.5 Scope/doelstellingen	10
3.6 Financiën	10
3.7 Organisatie/kwaliteit	11

1. Natuurcompensatie Maasvlakte 2

1.1 *inleiding*

De aanleg van de landaanwinning Maasvlakte2 heeft mogelijk schade aan de natuur tot gevolg; deze schade wordt middels een aantal maatregelen gecompenseerd. Deze zogeheten natuurcompensatie bestaat uit 2 zelfstandige onderdelen: de Duincompensatie (en het daarbij behorende onderdeel 'Zeereep') en de natuurcompensatie in de Voordelta. In VGR 6 is gemeld dat de zeereep definitief niet nodig is. Daarom wordt daar in latere VGR's geen aandacht meer aan geschonken.

De Duincompensatie Duinen van Delfland ligt ter hoogte van de Delflandse kust.

De natuurcompensatie middels een Bodembeschermingsgebied met de rustgebieden ligt in de noordelijke helft van de Voordelta.

Voor beide onderdelen is een monitoring- en evaluatieplan (MEP) opgesteld en voor beide wordt gewerkt op basis van dit plan.

De verslagperiode van VGR9 loopt van 1 juli 2010 tot 1 januari 2011.

1.2 *belangrijkste conclusies*

In de vorige verslagperiode (VGR8) is de aanleg- en realisatiefase van de natuurcompensatie afgerond. Dat betekent dat er het volgende stadium is ingetreden, namelijk de natuurlijke ontwikkeling van het gebied. Dit wordt middels monitoring gevolgd.

Voor de verslagperiode worden hieronder de belangrijkste conclusies gemeld.

- de belangrijkste risico's zijn verdwenen. De resterende risico's hebben te maken met het uiteindelijk te bereiken doel en daar zijn nog vele jaren mee gemoed. Door dagelijks beheer, continue monitoring en periodieke evaluatie worden deze risico's gemanaged.
- het natuurbeheer van de duincompensatie is voor 30 jaar opgedragen aan Stichting Het Zuid-Hollands Landschap.
- er zijn nieuwe beheer- en eigendomsgrenzen opgesteld voor het gebied van de duincompensatie. Deze zijn momenteel in het kader van de overdracht onderwerp van gesprek met het Rijks Vastgoed en Ontwikkelingsbedrijf RVOB en andere partijen.

2 Voortgang op het onderdeel Duincompensatie

2.1 Locatie

Duincompensatie Duinen van Delfland

Onderstaande figuur 1 laat de locatie zien waar de duincompensatie in combinatie met de versterking van de zwakke schakel Delfland zijn aangelegd.

Figuur 1: Locatie duincompensatie Delflandse Kust en zwakke schakel Delfland.

2.2 Duincompensatie

De aanleg van de Duincompensatie is in de verslagperiode van VGR6 gerealiseerd.

Stichting Het Zuid Hollands Landschap is beheerder van het gebied voor de komende 30 jaar. Het gebied is overgedragen op 1 juli 2009. Het proces van in- en uitstuiven is inmiddels in volle gang en wordt gevolgd middels monitoring. Het gebied zelf is niet toegankelijk voor het publiek en kan alleen via de strandlagen worden gepasseerd.

Totdat Maasvlakte2 in gebruik wordt genomen (naar huidige inzichten in 2013) kan de Tnul (de uitgangssituatie) vastgesteld worden. Dat vaststellen is uitgewerkt in een opdracht voor de uitvoering van de Tnul situatie conform het Monitoring- en Evaluatie Programma (MEP) voor de duincompensatie, dat in deze verslagperiode is gestart.

Op advies van de begeleidingscommissie is besloten het basisduin voorlopig niet aan te passen en in 2010 ook geen helm te laten planten door de aannemer.

Inmiddels is, middels inspectie ter plekke, expert judgement en modelonderzoek, geconstateerd dat strandhuisjes die in het zomerseizoen ten zuiden en voor een klein deel ten noorden van de duincompensatie staan van invloed kunnen zijn op het uiteindelijk te bereiken habitatype. Onderzocht wordt hoe dit effect kan worden geminimaliseerd of vermeden. Het advies van de begeleidingscommissie is in januari 2011 afgegeven en het is een bevestiging van een eerder, in 2010 gegeven advies, dat negatieve effecten niet uit te sluiten zijn.

Daarnaast is een onderzoek gestart naar mogelijkheden om zo snel mogelijk een zwaardere juridische vorm van bescherming van het aangelegde gebied. Hier lijken kansen te liggen. In de volgende verslagperiode kan hierover naar verwachting worden gerapporteerd.

Eisen aangaande het gebruik van het strand worden opgenomen in de herziene erfpachtovereenkomst tussen het Rijk en de betreffende Gemeenten (Westland en Rotterdam).

Tenslotte zal de aanvraag voor de Natuurbeschermingswetvergunning om de funderingen van de strandhuisjes het hele jaar te laten liggen en het aantal huisjes uit te breiden niet worden verleend.

2.3 Gerealiseerde mijlpalen

Uitvoering T₀- metingen zijn gestart.

2.4 Risico's

Nu blijkt dat volgens de begeleidingscommissie en volgens modelonderzoek de strandhuisjes een risico kunnen vormen voor het uiteindelijk te bereiken habitatype, zullen maatregelen getroffen worden. Dat betreft zowel het versnellen van de procedure om een betere juridische beschermingsstatus te krijgen als het voorkomen van andere gebeurtenissen die een negatief effect op het ontwikkelingsproces zouden kunnen hebben. Voor de bestaande huisjes is de verleende Waterwetvergunning voor een beperkt aantal jaren verleend. Bezien wordt wat het vervolg hierop moet zijn. Daarnaast loopt er een discussie om de doelstellingen voor het gebied Kapittelduinen/Solleveld aan te passen, wat mogelijk gevolgen kan hebben voor de duincompensatie. Deze discussie is nog niet gevorderd tot een stadium waarin duidelijkheid kan worden gegeven. Vooralsnog is er geen reden aan te nemen dat de doelstellingen niet gehaald worden.

2.4.1 stand van zaken eerder geconstateerde risico's

Onvoldoende behalen van de compensatieopgave Duincompensatie

Alle activiteiten zijn er op gericht om het gerealiseerde aanleg-resultaat zich te laten ontwikkelen in de gewenste richting. Het MEP vormt de basis hiervoor.

Er is tot op dit moment geen aanleiding te veronderstellen dat het uiteindelijke resultaat niet gehaald zal worden.

3 Natuurcompensatie in de Voordelta, middels Bodembeschermingsgebied met rustgebieden

3.1 Lokatie

Onderstaande figuur 2 laat zien waar het bodembeschermingsgebied met de bijbehorende rustgebieden is gelegen in de Voordelta.

Figuur 2: Voordelta en het daarin gelegen bodembeschermingsgebied (binnen de rode contour) met rustgebieden (gele zones)

De besluitvorming voor het Bodembeschermingsgebied bestond uit de volgende procedures: het Aanwijzingsbesluit Voordelta en de Toegangsbeperkingsbesluiten. In het Aanwijzingsbesluit voor de Voordelta als N2000 gebied zijn de begrenzing en doelstellingen voor de compensatie van de landaanwinning (het Bodembeschermingsgebied met rustgebieden) opgenomen. Het beheerplan Voordelta bevat de achtergrondinformatie voor de toegangsbeperkingsbesluiten, maar is procedureel losgekoppeld. Alle voor de natuurcompensatie relevante besluiten zijn onherroepelijk. Op 21 juli 2010 zijn de laatste bezwaren ongegrond verklaard. Daarmee zijn alle procedures afgerond.

Aanwijzingsbesluit Natura2000

Alle relevante A-besluiten zijn onherroepelijk.

Beheerplan Voordelta

Het beheerplan Voordelta regelt het beheer van de Voordelta in het kader van Natura 2000. Rijkswaterstaat heeft dit samen met de provincies Zeeland en Zuid-Holland opgesteld. Op 21 juli 2008 is het plan gepubliceerd. Tegen het Beheerplan zijn beroepsprocedures ingesteld. De behandeling van deze beroepen heeft plaatsgevonden op 19 oktober 2009. Op 16 december 2009 heeft de Raad van State alle beroepen niet ontvankelijk c.q. ongegrond verklaard. Daarmee is het beheerplan Voordelta onherroepelijk geworden.

Het Beheerplan Voordelta is in uitvoering sinds zomer 2008. De uitvoeringsorganisatie is vanaf die periode operationeel. Het gebied is ingericht, onder meer met betoning en bebording. Communicatie, toezicht en handhaving richten zich zowel op het naleefgedrag (van maatregelen) van het publiek als op het onderhouden van het draagvlak voor het beheerplan.

3.2 Monitoring- en Evaluatieprogramma (MEP Natuurcompensatie in de Voordelta)

De uitvoering van de metingen is in 2010 goed verlopen.

Eind 2010 zijn de voorbereidingen gestart voor de opstelling van het mid term rapport (geplande oplevering voor de zomer van 2011, conform planning).

In het kader van het MEP Natuurcompensatie is medio 2010 een onderzoek gestart naar de effecten van kleinschalige garnalenvisserij op het bodemhabitat (zgn. garnalenexperiment) in het bodembeschermingsgebied. De doelen en de opzet van het onderzoek zijn in deze verslagperiode in gezamenlijkheid vastgesteld tussen de ministeries I&M en EL&I, de visserijsector, natuurorganisaties en Havenbedrijf Rotterdam. Het onderzoek loopt tot en met 2013.

Alle geplande bemonsteringen zijn gerealiseerd.

3.3 Risico's

De vraag op welke wijze regulering van de boomkorvisserij, buiten het bodembeschermingsgebied het beste geregeld kan worden, is nog onderwerp van studie. Het bevoegd gezag (min EL&I) wil dit bezien in samenhang met de regulering van deze visserijvorm in de andere beschermde gebieden langs de Nederlandse kust. Er werd gestreefd naar een oplossing in 2010, dat is niet gehaald, vanwege de complexiteit. Streven is in 2011 wel een oplossing te kunnen bieden. Vooralsnog wordt uitgegaan van voortzetting van de huidige beleidslijn van het Beheerplan Voordelta (dit is: regulering via vergunning onder de Nb-wet). Naar verwachting brengt dit geen risico met zich mee.

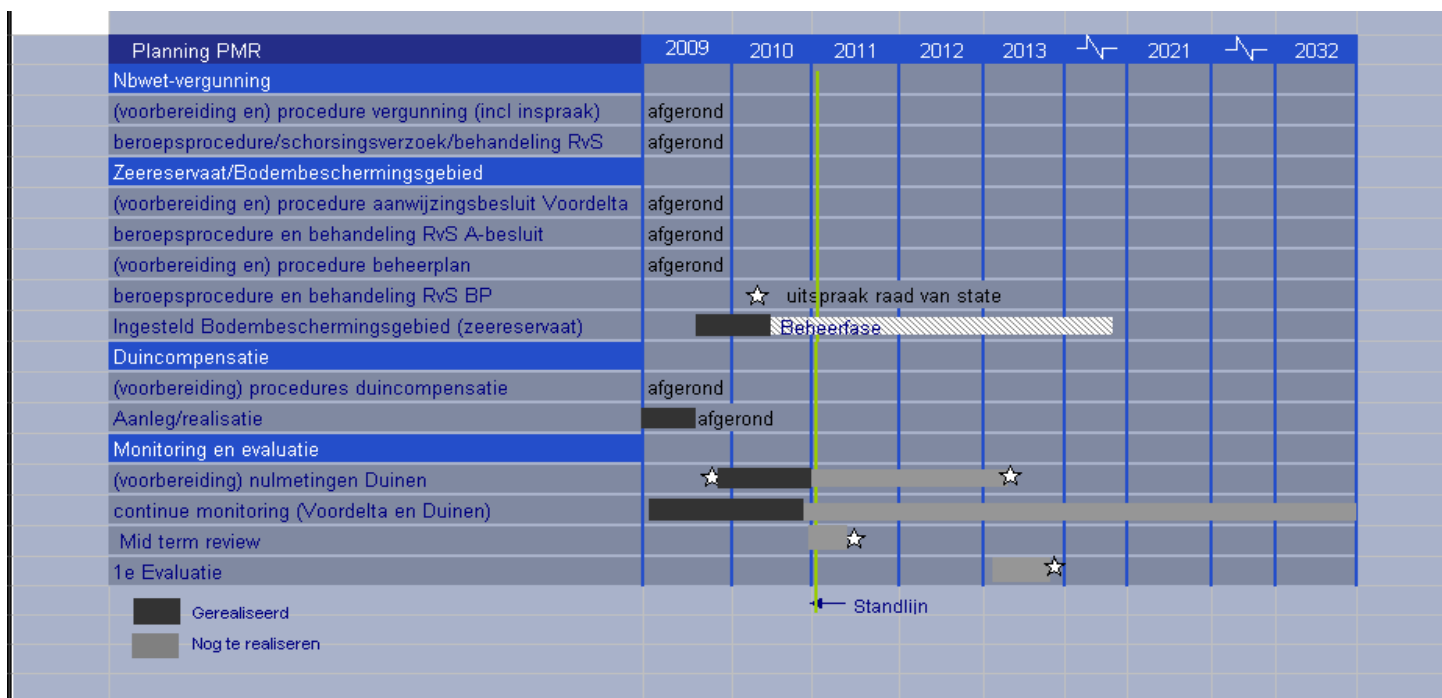
3.4 Planning

De planning is ongewijzigd sinds de opstelling van de basisrapportage PMR.

De activiteiten voor het Bodembeschermingsgebied met rustgebieden, Duincompensatie en monitoring en evaluatie verlopen conform onderstaand schema, geheel op schema.

Er zijn geen afwijkingen te melden tov de basisplanning.

Dit schema is met ingang van VGR8 opgeschoond, omdat veel activiteiten zijn afgerond, en de nadruk nu komt te liggen op monitoring en evaluatie, te beginnen met de mid term review van het Beheerplan Voordelta in 2011.

Voor de duincompensatie geldt dat de aanlegwerkzaamheden gereed zijn, maar dat de natuurlijke ontwikkeling nog een groot aantal jaren nodig heeft voordat de uiteindelijke habitattypen gerealiseerd zijn. Totdat Maasvlakte2 in gebruik wordt genomen (naar huidige inzichten in 2013) kan de uitgangssituatie vastgesteld worden.

3.5 Scope/doelstellingen

Er zijn geen wijzigingen in de scope of de doelstellingen opgetreden.

3.6 Financiën

Voor de natuurcompensatie is een budget beschikbaar van € 112,5 mln (pp 2010; pp 2005: 99,3 mln). In de verslagperiode is geen beroep gedaan op de post Onvoorzien.

Financieel overzicht natuurcompensatie

Bedragen in € mln

Omschrijving	Basis-rapportage 2005 pp 2005	VGR 7, december 2009, pp 2009	Uitgaven	Reeds gerealiseerde uitgaven	Ontvangsten *)
Bodembeschermingsgebied met rustgebieden, Zeereep en Duincompensatie	54,0			1,7	
Duincompensatie Delfland		52,8	54,6	48,4	1,2
Netto Stimuleringsprogramma Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden		10,1	12,1	9,0	2
Domeinrechten, Planschade en Nadeelcompensatie	24,0	8,5	9,7		1
Nulmeting, Monitoring en Evaluatie Programma (MEP)	13,0	28,4	28,9	7,2	0,0
Overig*)		7,1	7,2	0,6**	0,0
Subtotaal	91,0	106,9	112,5	66,9	4,2
BTW (vanaf 2008 geïntegreerd)	9,0				
Totaal	100,0				

*) Op het budget van het deelproject Natuurcompensatie heeft een technische mutatie plaats gehad: met name is in de begrotingsadministratie een bedrag van € 4,2 miljoen toegevoegd aan het uitgavenbudget voor een aantal in verband met de natuurcompensatie nog te realiseren ontvangsten (zie ook hoofdrapport).

** De gerealiseerde uitgaven op de categorie overig bedragen in deze VGR € 0,6 mln. Hiermee zijn enkele in de vorige VGR foutief gecategoriseerde uitgaven hersteld.

In totaal is reeds een bedrag van € 82,3 mln aan verplichtingen aangegaan op het deelproject Natuurcompensatie, terwijl een bedrag van € 66,9 mln aan kasuitgaven is gerealiseerd.

Het totaal budget en de niveaus van de aangegane verplichtingen en van de gerealiseerde kasuitgaven zijn verwerkt in het hoofdrapport van de voortgangsrapportage, aangezien zij rijksuitgaven betreffen.

3.7 Organisatie/kwaliteit

Er zijn geen wijzigingen op dit onderdeel gedurende de verslagperiode.